

Zaaknummer : 01079615
Ons Kenmerk : ODH822998
Datum : 20-11-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Natura 2000-gebieden

Onderwerp

Op 24 augustus 2023 hebben wij een aanvraag om vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het aanleggen van een waterleiding naar het conversiepark van Shell (HH1 waterstoffabriek), gelegen aan de Tweede Maasvlakte Rotterdam.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde vergunning te **verlenen**;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze vergunning;
- III. de aanvraag en de aanvullende gegevens van 7 september 2023 onderdeel te laten zijn van deze vergunning;
- IV. de volgende ambtshalve berekening onderdeel te laten zijn van deze vergunning:
 - AERIUS-berekening realisatiefase met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage:

1. Ambtshalve AERIUS-berekening realisatiefase met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023 (ODH875009).

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. Wijzigingen van de activiteit waarvoor de vergunning is verleend dienen terstond schriftelijk te worden gemeld. Deze melding dient te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Haaglanden, Afdeling Toetsing en Vergunningverlening Milieu, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag, e-mail: vergunningen@odh.nl.
2. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de werkzaamheden en eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering schriftelijk te melden.
 - b. uiterlijk één week na het beëindigen van de werkzaamheden hiervan schriftelijk kennis te geven.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de afdeling Toezicht en Handhaving, Team Groen van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'Natura 2000'.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 24 augustus 2023 hebben wij een aanvraag om vergunning ontvangen als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag betreft het aanleggen van een waterleiding naar het conversiepark van Shell (HH1 waterstoffabriek), gelegen aan de Tweede Maasvlakte Rotterdam.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Voortoets en Passende Beoordeling Aanleg demiwaterleiding, opgesteld Koolstra Advies, 2023-186-02v1.0 van 7 juli 2023 (ODH795191);
- AERIUS-berekening realisatiefase met kenmerk RfEUdPyJSjBY van 26 juni 2023 (ODH795189);
- Onderbouwing Aeriusberekening demiwaterleiding, opgesteld door Evides van onbekende datum (ODH795190);
- Notitie 'ADC-toets aanvraag vergunning Wet Natuurbescherming', opgesteld door Evides van 7 juli 2023.

Op 7 september hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Memo 'Aanvulling passende beoordeling Demiwaterleiding Evides', opgesteld door Koolstra Advies, 2023-186-03 van 30 augustus 2023.

Op 6 november 2023 is AERIUS Calculator geactualiseerd. Derhalve is de volgende ambtshalve AERIUS-berekening uitgevoerd:

- Ambtshalve AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023 (ODH875009).

Procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze aanvraag.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Instemming

De gevraagde activiteit kan nadelige gevolgen hebben voor een Natura 2000-gebied die gedeeltelijk in de provincie Zeeland is gelegen. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1.3 van de Wnb is dit besluit tot stand gekomen in overeenstemming met de bovengenoemde provincie.

Zienswijzen

De ontwerpbeschikking heeft ter inzage gelegen van 27 september 2023 tot en met 7 november 2023. Er zijn geen zienswijzen ingebracht.

Wijziging ten opzichte van ontwerpbeschikking

Ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn de volgende aangebracht:

- AERIUS Calculator is op 6 november 2023 geactualiseerd. Op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Regeling natuurbescherming dienen alle besluiten te worden gebaseerd op de meest recente versie van AERIUS Calculator. Daarom zijn de AERIUS-berekeningen uitgevoerd in de meest recente versie van AERIUS Calculator (versie 2023). De verwijzingen naar en uitkomsten van AERIUS-berekeningen in dit besluit zijn aangepast naar de hernieuwde berekeningen. De maximale toename van stikstofdepositie komt hierbij lager uit dan bij de ontwerpbeschikking en heeft daarom geen invloed op de ecologische beoordeling en cumulatie beoordeling. De conclusies van het besluit zijn onveranderd.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan:

- de artikelen 2.7 tot en met 2.9 van de Wnb;
- de vastgestelde aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zoals vermeld in de AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023. De aanwijzingsbesluiten zijn opgenomen in de gebiedendatabase¹ voor deze gebieden;
- de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden zoals genoemd in de AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023;
- Verordening (EU) 2022/2577 van de Raad van 22 december tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen.

Beoordeling

Aangevraagde activiteit

De initiatiefnemer heeft een aanvraag om vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb ingediend voor het aanleggen van een waterleiding naar het waterstofconversiepark van Shell (HH1 waterstoffabriek), gelegen aan de Tweede Maasvlakte Rotterdam. De initiatiefnemer is voornemens de werkzaamheden te starten vanaf Q4 2023/Q1 2024. De realisatie vindt plaats gedurende circa 12 maanden, waarna het gerealiseerde voor onbepaalde tijd in gebruik genomen wordt.

Gelet op de negatieve economische en maatschappelijke gevolgen van hoge en volatiele prijzen als gevolg van de geopolitieke situatie, dient de vraag naar energie verminderd te worden en dient energie uit fossiele bronnen – waaronder aardgas – te worden vervangen voor energie uit hernieuwbare bronnen. In het licht daarvan heeft de Europese Unie een noodverordening vastgesteld: Verordening (EU) 2022/2577 van de Raad van 22 december 2022 tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen. In artikel 3 van de Noodverordening benadrukt de Europese Unie dat de planning, bouw en exploitatie van installaties voor de productie van energie uit hernieuwbare bronnen, de aansluiting ervan op het net, het bijbehorende net zelf en opslagactiva van hoger openbaar belang worden geacht. Deze projecten dienen de volksgezondheid en de openbare veiligheid en de ontwikkeling daarvan heeft prioriteit.

Installaties voor hernieuwbare energie, inclusief warmtepompen of windenergie, zijn van cruciaal belang om klimaatverandering en verontreiniging te bestrijden, de energieprijzen te verlagen, de afhankelijkheid van de Europese Unie van fossiele brandstoffen te verminderen en de voorzieningszekerheid binnen de Europese Unie te waarborgen. Door het vermoeden dat installaties voor hernieuwbare energie, inclusief warmtepompen, van hoger openbaar belang zijn en de volksgezondheid en de openbare veiligheid dienen, zouden die projecten, indien nodig, met onmiddellijke ingang kunnen profiteren van een vereenvoudigde beoordeling voor een specifieke afwijking, zoals in de desbetreffende milieuwetgeving van de Europese Unie is bepaald.

Dit weerspiegelt de belangrijke rol die hernieuwbare energie kan spelen bij de decarbonisatie van het energiesysteem van de Europese Unie, door onmiddellijke oplossingen ter vervanging van op fossiele brandstoffen gebaseerde energie en door de verslechterende situatie op de markt. Om knelpunten in de vergunningsprocedure en de exploitatie van installaties voor hernieuwbare energie weg te nemen, moet bij de planning- en vergunningsprocedure voorrang worden gegeven aan de bouw en de exploitatie van installaties voor energie uit hernieuwbare bronnen en de ontwikkeling van de daarmee verband houdende netwerkinfrastructuur, als in individuele gevallen rechtmatige belangen worden afgewogen, in ieder geval voor projecten die van algemeen

¹ <https://www.natura2000.nl/gebieden>
ODH822998

belang worden geacht. Tegen de achtergrond hiervan is de aanvraag beoordeeld aan de criteria opgenomen in artikel 2.8, vierde lid, van de Wnb.

Het aanleggen van de transportleiding is een noodzakelijk project in het kader van de energietransitie zoals verwoord in de Europese Noodverordening.² Waterstofgas geldt als een goede alternatieve energiedrager, die grootschalig geheel uit hernieuwbare energiebronnen kan worden geproduceerd.³ Om waterstofgas in de toekomst een levensvatbaar en realistisch alternatief te maken voor toepassing in onder meer de industrie, dient een infrastructuur voor het transport van de grondstof demiwater te worden ontwikkeld.

De transportleiding van initiatiefnemer zal het waterstofpark op de Tweede Maasvlakte voorzien van demiwater om zo waterstof te kunnen produceren. Met het project van initiatiefnemer is een nationaal belang gemoeid dat – gelet op Verordening (EU) 2022/2577 – eveneens van hoger openbaar belang is. Realisatie van de transportleiding is kortom essentieel.

Het project is locatiespecifiek: om het plot op de Maasvlakte 2 te kunnen verbinden met de rest van het landelijk waterleidingenwerk, bestaat geen alternatieve mogelijkheid dan de aanleg van een transportleiding. Het doel van het project – het verbinden van het waterstofpark met de hoofdleiding van demiwater – kan kortom niet worden bewerkstelligd op een andere manier dan door middel van het voorgenoemde project.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is om het projectdoel te realiseren en dat de realisatie van het project van nationaal en hoger openbaar belang is. Gelet daarop staat vast dat het beoogde project gezien moet worden als een project waarvoor geen alternatieve oplossingen zijn en dat nodig is om dwingende redenen van groot openbaar belang zoals bedoeld in artikel 2.8, vierde lid, aanhef en onder a en b van de Wnb.

Realisatiefase

In de realisatiefase vindt emissie plaats door verkeersbewegingen en door gebruik van mobiele werktuigen. Uit de AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023 blijkt dat de activiteiten resulteren in een maximale stikstofdepositie van 0,48 mol/ha/jaar op het Natura 2000-gebied Voornes Duin.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase vindt geen stikstofdepositie plaats.

Vergunningplicht

Artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb bepaalt dat het verboden is zonder vergunning een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, worden onder significante gevolgen verstaan: een significant negatief effect op de habitattypen of soorten waarvoor een gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in de aanwijzingsbesluiten voor de desbetreffende gebieden. De beoordeling van de aanvraag heeft uitsluitend betrekking op verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie. Overige effecten zoals licht-, trilling- en geluidsverstoring zijn uit te sluiten gezien de afstand tot gebieden, de aard van de activiteit, de duur van de activiteit en de ligging van de activiteit. Voor de beoordeling van de vraag of er sprake is van (significant) negatieve effecten als gevolg van stikstofemissie ten gevolge van het project, is het van belang de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te bepalen. Het gaat daarbij om de stikstofdepositie van alle onlosmakelijk met elkaar verbonden activiteiten die tezamen het project vormen. Bij de beoordeling van het

² Verordening (EU) 2022/2577 van de Raad van 22 december 2022 tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen

³ Zie de Kabinetsvisie waterstof (Kamerstukken II 2019/20, 32 813 en 29 696, nr. 485)

projecteffect mogen ook de onlosmakelijk met het project samenhangende positieve gevolgen (zoals intern salderen) betrokken worden.

Conclusie vergunningplicht

Op basis van de aangeleverde documenten en AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023 hebben wij vastgesteld dat de gevraagde activiteit vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. De activiteit kan vanwege stikstofdepositie in de realisatiefase significant negatieve effecten hebben op de Natura 2000-gebieden waarop een effect is berekend in de AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023.

Beoordeling aanvraag ten aanzien van stikstofdepositie

In deze beoordeling wordt nader ingegaan op de bijdrage aan stikstofdepositie ten gevolge van het project.

Passende beoordeling

De initiatiefnemer heeft in de passende beoordeling 'Voortoets en Passende Beoordeling Aanleg demiwaterleiding', opgesteld Koolstra Advies, 2023-186-02v1.0 van 7 juli 2023 (hierna: passende beoordeling), aangevoerd dat de beoogde activiteit en daaruit resulterende stikstofdepositie geen significant negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de bovengenoemde Natura 2000-gebieden. De maximale stikstofdepositie op (naderend) overbelaste Natura 2000-gebieden is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 1: Maximale stikstofdepositie op (naderend) overbelaste delen van habitats in mol/ha/jaar op Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebied	Project effect realisatiefase
Voornes Duin	0,48
Solleveld & Kapittelduinen	0,02
Westduinpark en Wapendal	0,01
Duinen Goeree & Kwade Hoek	0,01

De effecten van stikstofdepositie zijn per Natura 2000-gebied en per habitatype nader beoordeeld. Per Natura 2000-gebied is steeds eerst de depositietoename per habitatype weergegeven, alsmede het percentage van dat areaal waar de kritische depositiewaarde (KDW) reeds overschreden is. Deze informatie is afkomstig uit de betreffende Natuurdoel Analyses (NDA's)⁴ en AERIUS-monitor. Vervolgens is voor ieder habitatype waarop de ontwikkeling van Evides een toename van stikstofdepositie veroorzaakt, een specifieke beoordeling uitgewerkt op basis van de huidige kwaliteit (die is vastgesteld door veldonderzoek) en omstandigheden of de reeds in uitvoering zijnde beheermaatregelen. Per Natura 2000- gebied en per habitatype is gekeken of op één of meerdere van de hexagonen met het betreffende vegetatietype de kritische depositiewaarde overschreden wordt door de achtergronddepositie, of binnen een marge van 70 mol/ha/jaar ligt (meetonzekerheid). De habitattypen waarbij dit niet het geval is worden niet beschreven, hiervan is op voorhand uit te sluiten dat de instandhoudingsdoelstellingen niet in het geding komen door een toename van stikstofdepositie. De tabellen van stikstofdepositie toenames zijn afkomstig uit de passende beoordeling.

Voornes Duin

In de onderstaande tabel zijn de deposities per habitatype samengevat. Deze deposities worden vervolgens per habitat afgezet tegen de lokale omstandigheden in de gebieden.

⁴ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/natuur-landschap/natuurrijk-zuid/natura-2000/ODH822998>

Tabel 2a: Stikstofdepositie op feitelijk overbelaste hexagonen in mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied Voornes Duin per habitatype.

Natura 2000-gebied en -habitat	Depositie (mol N/ha)		Mate van overbelasting					
	Maximaal	Gemiddeld	Naderend overbelast		Licht overbelast		Matig overbelast	
			ha	%	ha	%	ha	%
Voornes Duin								
H2120 - Witte duinen	0,05	0,03	0,06	0,3%	0,06	0,2%	0,00	0,0%
H2130A - Grijze duinen (kalkrijk)	0,88	0,03	10,62	15,4%	9,81	14,2%	39,17	56,7%
H2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,03	0,03	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,07	100,0%
H2130C - Grijze duinen (heischraal)	0,04	0,03	0,00	0,0%	0,00	0,0%	1,40	100,0%
H2180Ao - Duinbossen (droog), overig	0,05	0,02	5,42	6,7%	5,67	7,0%	52,07	64,5%
H2180C - Duinbossen (binnenduinrand)	0,04	0,03	28,87	15,3%	24,56	13,0%	12,30	6,5%
H2190Aom - Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	0,06	0,03	0,96	13,6%	0,21	3,0%	5,82	82,7%
H2190B - Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	0,06	0,04	0,69	1,2%	0,72	1,3%	0,38	0,7%
Lg12 - Zoom, mantel en droog struweel van de duinen	0,05	0,03	6,67	4,4%	3,15	2,1%	2,59	1,7%
ZGH2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,03	0,03	0,00	0,0%	0,00	0,0%	1,08	100,0%

H2120 Witte duinen

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit.

De overschrijding van de KDW is zeer beperkt en vindt op een klein oppervlakte plaats. De eenmalige depositietoename van 0,05 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130A Grijze duinen (kalkrijk)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit van het habitat goed tot matig is. De belangrijkste reden voor de matige kwaliteit is de besloten ligging tussen duindoornstruwelen en duinbossen waardoor er gebrek is aan dynamiek, en de beperkte begrazing door konijnen. De eenmalige depositietoename van 0,88 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130B Grijze duinen (kalkarm) + zoekgebied

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit van de vegetatie van het habitat goed is, al is de kwaliteit van het zoekgebied gedeeltelijk slecht. Het is nog de vraag of het deel van het zoekgebied voldoet aan de definitie van het habitat. Het komt alleen pleksgewijs over kleine oppervlakten voor, wat het kwetsbaar maakt. Het kenmerk structuur en functie scoort daarom in alle deelgebieden matig. De eenmalige depositietoename van 0,03 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130C Grijze duinen (heischraal)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit van het huidige areaal goed is, met uitzondering van structuur en functie. Op dat aspect heeft extra depositie van stikstof geen invloed. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,04 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180Ao Duinbossen (droog, overig)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is en bij het Breede Water matig. De kwaliteit is matig tot goed waarbij in de ondergroei duidelijke aanwijzingen zichtbaar zijn van verzuring en vermessing. Echter zijn er geen aanwijzingen dat de kwaliteit achteruit gaat. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,05 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180C Duinbossen (binnenduinrand)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is voor vegetatietypen en typische soorten, en voor kwaliteit en structuur en functie matig. De situatie is stabiel en daarmee wordt voldaan aan de behoudsopgave. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,04 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water, oligo- tot mesotrofe vormen)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is. Er zijn voor dit habitat geen knelpunten geïdentificeerd. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,06 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is. Er zijn voor dit habitat geen knelpunten geïdentificeerd. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,06 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

Lg12 Zoom, mantel en droog struweel van de duinen

De instandhoudingsdoelstelling voor de nauwe korfslak is behoud populatie, oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is en correleert met het voorkomen van de nauwe korfslak. Er zijn voor de nauwe korfslak geen knelpunten geïdentificeerd. Een eenmalige depositietoename van maximaal 0,05 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de populatie van de nauwe korfslak of de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

Solleveld & Kapittelduinen

In de onderstaande tabel zijn de deposities per habitatype samengevat. Deze deposities worden vervolgens per habitat afgezet tegen de lokale omstandigheden in de gebieden.

Tabel 2b: Stikstofdepositie op feitelijk overbelaste hexagonen in mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen per habitatype.

Natura 2000-gebied en -habitat	Depositie (mol N/ha)		Mate van overbelasting					
	Maximaal	Gemiddeld	Naderend overbelast		Licht overbelast		Matig overbelast	
			ha	%	ha	%	ha	%
Solleveld & Kapittelduinen								
H2130A - Grijze duinen (kalkrijk)	0,02	0,01	2,71	5,5%	1,81	3,7%	1,85	3,7%
H2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	71,63	100,0%
H2150 - Duinheiden met struikhei	0,01	0,01	0,06	3,1%	0,00	0,0%	1,82	96,9%
H2160 - Duindoornstruwelen	0,02	0,02	0,67	0,8%	0,24	0,3%	0,16	0,2%
H2180A - Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	0,01	0,07	72,6%	0,00	0,0%	0,03	27,4%
H2180Abe - Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	0,01	0,00	0,1%	0,00	0,0%	4,83	99,9%
H2180Ao - Duinbossen (droog), overig	0,01	0,01	3,96	5,9%	3,73	5,6%	45,08	67,7%
H2180C - Duinbossen (binnenduinrand)	0,02	0,01	4,50	4,3%	15,20	14,7%	50,18	48,5%
H2190Aom - Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	0,01	0,01	0,47	19,5%	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Lg12 - Zoom, mantel en droog struweel van de duinen	0,02	0,02	0,02	0,5%	0,00	0,0%	0,09	2,0%
ZGH2130A - Grijze duinen (kalkrijk)	0,02	0,01	5,13	13,3%	1,72	4,5%	0,03	0,1%
ZGH2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	9,29	100,0%

H2130A Grijze duinen (kalkrijk) + zoekgebied

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit matig is. De knelpunten van het habitat zijn het gebrek aan dynamiek of de vermindering daarvan en stikstofdepositie. De lage konijnenstand draagt heeft het proces van

vergrassing en verstruweling versneld. Dit komt door de ongunstige besloten ligging in het huidige gebied waardoor er gebrek is aan dynamiek. Desondanks is de kwaliteit stabiel. De eenmalige depositietoename van 0,02 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130B Grijze duinen (kalkarm) + zoekgebied

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit matig is. De belangrijkste knelpunten zijn successie, lokaal gebruik als honden losloopgebied, intensief maaibeheer en stikstofdepositie. De belangrijkste reden voor de problematiek van het habitat komen door de besloten ligging en de beperkte begrazing door konijnen. De eenmalige depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2150 Duinheiden met struikhei

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is en in het deelgebied Hyacintenbos matig tot slecht. De belangrijkste knelpunten zijn veroudering en stikstofdepositie. Desondanks is de kwaliteit stabiel. De eenmalige depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2160 Duindoornstruwelen

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is. Exoten in het gebied, met name rimpelroos, en de verregaande successie richting het duinbos zijn knelpunten van dit habitat. De kwaliteit is stabiel en slechts 0,5% van het oppervlakte is overbelast. De eenmalige depositietoename van 0,02 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180A, Abe en Ao Duinbossen (droog)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat het oppervlakte voldoet aan de behoudsdoelstelling. De kwaliteit is nog niet overall voldoende. De instandhoudingsdoelstellingen voor dit habitatype zijn volgens de NDA van het gebied haalbaar, evenals het theoretisch doel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180C Duinbossen (binnenduinrand)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend matig tot goed is en de kwaliteit stabiel tot afnemend is. Het knelpunt hier betreft het zelfde als voor bovenstaande habitatype H2180Abe. De eenmalige depositietoename van 0,02 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat 19,5% van het oppervlakte naderend is overbelast. De overige 80,5% is niet overbelast. De eenmalige depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een overschrijding van de KDW en dus ook niet tot verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

Lg12 Zoom, mantel en droog struweel van de duinen

De instandhoudingsdoelstelling voor de nauwe korfslak is behoud populatie, oppervlakte en kwaliteit van het leefgebied. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit matig is. Dit komt vooral door verdichting van de struweelranden als gevolg van verdichting van de vegetatie. Op slechts 2% van het leefgebied is sprake van overschrijding van de KWD. Stikstofdepositie is daarmee een verwaarloosbaar knelpunt voor de soort en het leefgebied. Een tijdelijke depositietoename van maximaal 0,02 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de populatie van de nauwe korfslak of de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

Westduinpark & Wapendal

In de onderstaande tabel zijn de deposities per habitatype samengevat. Deze deposities worden vervolgens per habitat afgezet tegen de lokale omstandigheden in de gebieden.

Tabel 2c: Stikstofdepositie op feitelijk overbelaste hexagonen in mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied Westduinpark & Wapendal per habitatype.

Natura 2000-gebied en -habitat	Depositie (mol N/ha)		Mate van overbelasting					
	Maximaal	Gemiddeld	Naderend overbelast		Licht overbelast		Matig overbelast	
			ha	%	ha	%	ha	%
Westduinpark & Wapendal								
H2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,08	100,0%
H2180A - Duinbossen (droog), berken-eikenbos	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,14	100,0%
H2180C - Duinbossen (binnenduinrand)	0,01	0,01	1,00	33,2%	0,00	0,0%	0,14	4,7%

H2130B Grijze duinen (kalkarm)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend matig is. Dit heeft te maken met de beperkte dynamiek, betreding door begrazing en recreatie. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180A Duinbossen (droog), berken-eikenbos

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is. De kwaliteit is stabiel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2180C Duinbossen (binnenduinrand)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitatype is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is. De kwaliteit is stabiel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

Duinen Goeree & Kwade Hoek

In de onderstaande tabel zijn de deposities per habitatype samengevat. Deze deposities worden vervolgens per habitat afgezet tegen de lokale omstandigheden in de gebieden.

Tabel 2d: Stikstofdepositie op feitelijk overbelaste hexagonen in mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied Duinen Goeree & Kwade Hoek per habitattypen.

Natura 2000-gebied en -habitat	Depositie (mol N/ha)		Mate van overbelasting					
	Maximaal	Gemiddeld	Naderend overbelast		Licht overbelast		Matig overbelast	
			ha	%	ha	%	ha	%
Duinen Goeree & Kwade Hoek								
H2130A - Grijze duinen (kalkrijk)	0,01	0,01	5,59	8,8%	2,77	4,4%	1,15	1,8%
H2130B - Grijze duinen (kalkarm)	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	22,45	100,0%
H2130C - Grijze duinen (heischraal)	0,01	0,01	0,00	0,0%	0,00	0,0%	4,73	100,0%
H2190Aom - Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen	0,01	0,01	0,38	15,5%	0,09	3,5%	0,08	3,3%
H2190C - Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	0,01	0,01	0,90	15,1%	0,67	11,2%	0,18	3,0%

H2130A Grijze duinen (kalkrijk)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitattypen is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit overwegend goed is. De knelpunten van het habitat zijn het gebrek aan dynamiek of de vermindering daarvan en stikstofdepositie. De lage konijnenstand draagt heeft het proces van vergrassing en verstruweling versneld. De kwaliteit is echter stabiel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130B Grijze duinen (kalkarm)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitattypen is behoud oppervlakte en kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is. De kwaliteit is stabiel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2130C Grijze duinen (heischraal)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitattypen is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit goed is. De kwaliteit is stabiel. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied.

H2190Aom Vochtige duinvalleien (open water), oligo- tot mesotrofe vormen

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitattypen is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit matig is. Dit is als gevolg van effecten van (deels eerdere) verdroging en eutrofiëring vanuit verschillende bronnen. De knelpunten hebben niet of nauwelijks te maken met stikstofdepositie. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000- gebied.

H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)

De instandhoudingsdoelstelling voor dit habitattypen is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit. Uit de passende beoordeling blijkt dat de kwaliteit matig is. Dit is als gevolg van effecten van (deels eerdere) verdroging en eutrofiëring vanuit verschillende bronnen. De knelpunten hebben niet of nauwelijks te maken met stikstofdepositie. De tijdelijke depositietoename van 0,01 mol/ha/jaar kan niet leiden tot een verandering van de kwaliteit van de vegetatie en resulteert niet in wezenlijke aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000- gebied.

Cumulatie

In de memo over cumulatieve effecten 'Aanvulling passende beoordeling Demiwaterleiding Evides', opgesteld door Koolstra Advies, 2023-186-03 van 30 augustus 2023 (hierna: memo) is beschreven wat de effecten van cumulatie zijn.

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat het effect van een project moet worden beoordeeld in cumulatie met de andere plannen en projecten. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald dat gecumuleerd moet worden met projecten waarvoor (1) wel een Wnb-vergunning is verleend maar die nog niet of slechts ten dele zijn uitgevoerd ten tijde van het nemen van het besluit én (2) die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied kunnen hebben (ECLI:NL:RVS:2015:2848). In die uitspraak heeft de Afdeling ook bepaald dat in beginsel niet gecumuleerd wordt met andere projecten waarvoor een vergunning is verleend én die ten tijde van de besluitvorming reeds zijn uitgevoerd en ook niet met bestaande activiteiten waarvoor geen vergunning is benodigd.

In cumulatie met PLUG, HH1 en HyTransPort is de depositie -omdat de projecten in hetzelfde gebied worden uitgevoerd vrijwel overal hoger dan wanneer alleen de bouw van de demiwaterleiding in beschouwing wordt genomen. De depositie is cumulatief tot 4 tot 12 maal hoger dan veroorzaakt door alleen de aanleg van de demiwaterleiding. De cumulatieve depositie op overbelaste habitats blijft ook in cumulatie met 0,27 mol N/ha/jr zeer laag en tijdelijk. De conclusie van de passende beoordeling wijzigt niet als het effect van de cumulatieve depositie wordt beoordeeld.

In de passende beoordeling is geconcludeerd dat de depositie die wordt veroorzaakt tijdens de bouw van de waterstoffabriek niet zal leiden tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden waarop die depositie plaatsvindt. Dezelfde conclusie wordt getrokken als niet alleen de depositie van de bouw van de waterstoffabriek afzonderlijk, maar in cumulatie met reeds vergunde maar nog niet gerealiseerde projecten wordt beoordeeld.

Conclusie stikstofdepositie

Uit de passende beoordeling en de AERIUS-berekening met kenmerk RiAnmBxzdQH van 13 november 2023 blijkt dat er in de realisatiefase sprake is van een toename van stikstofdepositie van maximaal 0,48 mol/ha/jaar. Op grond van de specifieke milieukeurmerken en omstandigheden van de gebieden, is in de passende beoordeling onderbouwd dat de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet zullen worden aangetast als gevolg van de berekende stikstofdepositie in de realisatiefase. Dat betekent dat de algehele samenhang van Natura 2000-gebieden bewaard blijft en er derhalve ook geen compenserende maatregelen nodig zijn.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten (inclusief stikstofdepositie) van de activiteit op Natura 2000-gebieden op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Conclusie

Gelet op de uitkomst van de passende beoordeling waarin de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet aantast en dus ook geen sprake kan zijn van aantasting van de algehele samenhang van Natura 2000, alsmede gezien de dwingende noodzaak tot het uitvoeren van het project en het ontbreken van alternatieven, kan de vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb jo. artikel 2.8 van de Wnb, worden verleend.